

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

Турска и мир

Пре неки дан смо до- нели вест о томе, да се се је турска влада обра- тила Русији с молбом о обустављању непријатељ- ства и закључењу засебног мира. Међутим имајући у виду садање догађаје на ратним фронтима у ве- зи са ситуацијом код цен- тралних држава долазимо до закључка, да је то био један маневар немачки, којим су хтели доћи до из- врсних користи посред- ством Турске, али су ту провидну намеру благовре- мено уочили наши прија- тељи. Да то објаснимо. Турска је доиста у тешком и безизлазном положају. Игубивши велике и богате прсторије као што су Јерменска и Месопотамија са деловима јужне Пале- стине, доживела је исто- времено и велику економ- ску кризу, што је заједно проузроковало велико на- родно незадовољство у це- лом царству, и ово се је у више прилика испољи- ло у побунама противу Не- маца. Ово потврђује и сам немачки лист „Наје Цир- хер Цајтунг“ који вели да је Енвер паша у великим неприликама у страху да се овај конфликт не раши- ри на све трупе, што би довело до праве катастро- фе на Истоку. С тим до- гађајима стоји у вези и не- давнашњи неуспели ате- тат противу Енвер паше, велика хапшења староту- рака, као и учестани гла- сози о поновном доласку збаченога султана Хамида, чија се популарност нео- бично шири и појачава у толикој мери, да се отво- ре по прича и говори како је само и једино овај чо- век у стању да спасе тур- ски народ од његове де- финитивне пропасти. И за време ових догађаја дола- зи чувена декларација ру- ске Провизорне Владе, ко- ја је изјавила да се руски народ одриче сваког за- војезања туђих области и народа, што је изазвало неописану радост целог парламента, као и народа како у престоници, тако и у провинцијама. И после неколико дана Турска се обраћа Русији с предлогом о закључењу сепаратног мира, који је руска влада с места одбила прозревши

у томе акту не само тур- ску неискреност, него и не- доследну опасност по за- везничке интересе, ако би одредбе таквог мира обу- хватале само турско руске односе. Јер Турска тражи засебан мир, али не са свима државама, са којима је у рату, него само од Русије. И природно је пред- го тавити последице, које би од тога произашле. У томе случају турска војска на Кавказу и у Персији била би потпуно ослобо- ђена и сва би се бацила на Енглезе и тако би успе- ла да поврате све изгуб- љене територије. Тако би се утврдио и сувише по- љубљачи младотурски ре- жим Њихова популарност би порасла, код Турака би се подигао клонули дух и пробудиле ратничке жеље. А после, Немачка би тра- жила још коју турску ди- визију, ако не и целокупну војску, коју би бацила на балкански или који други фронт.

Ето, у томе лежи права суштина турског предлога Русији о закључе- њу сепаратног мира. Тур- ска је заборавила да су одавна прошла она „срећ- на“ времена када је могла дипломатским триковима и византиским методама да завагава европске државе и тиме продужава своју егзистенцију. И Талат бег, садањи велики везир, који је ту скоро са нарочитим дивљаштвом говорио о Но- вој Русији која се одриче завојевања туђих земаља, брзо је доживео горка га зочарења при помисли да је Русија решења, да за- кључи мир са њом, ката- се сви непријатељи буду потпуно победили!

Страна штампа

„Последњи час“

»Франкфуртер Цитунг«: »Шта- нем је стало што свакога дана у својој земљи осећамо све ви- ше оскудице и невоље сваке врсте, кад то упоредимо са о- пасношћу, која нам грози с поља, са стране француске! Јас- но нам је данас, у трећој го- дини рата, да је у питању ис- кључиво одбрана германизма. Немачка крв пролива се за на- родну ствар. Ми смо у послед- њем часу. Понудили смо мир.

Наши непријатељи одговорили су предузимањем најстрашније битке, која је икад до сад била.»

Немачки циљеви рата

»Локал Ацагер«: »Ми смо дубоко обманути и не знамо, какву ће награду имати немач- ки народ за небројне борбе и жртве.«

»Минхер Нахрихтен«: »Др- жиње социјалиста може улити веру непријатељу, да извесне немачке странке осећају потре- бу мира по сваку цену и желе га ватрено.«

Аустрија и мир

»Фремденблат“ (полузвани- чан лист): »Немачки социјали- сти, са одобрењем својих ау- стро мађарских колега тражи- ли су од централних држава да се одрекну анексија. Значајна одлука о томе од стране ау- стријске владе излишна је, јер је аустро угарска влада више пута испољавала своје гледиште.

Значај офанзиве

»Трибуна« (Рим генерал Кор- си): »Стаки самртни удар, на- нет данас Аустрији или Бугар- ској био би страشان за Не- мачку, која је дубоко ангажова- на у борби на западном фронту са надмоћнијим трупама и сред- ствима Англо Француза. Енгле- ска неће пропустити да дела у том смислу: она је то показала већ моћном акцијом у Азији и Француској.«

Грчка штампа

»Македонија«: Резолуција ми- тинга није могла одмах бити предата, јер је Триумфират тада био на фронту. Али је гомила ипак остала читавих двадесет минута пред двером. За то вре- ме стмени артиљеријски поруч- ник г. Дијамантопулос поздра- вио је манифестанте овим див- ним говором:

Грци!

Храбри сте и јичњиви. Диви- вам се цео свет. Потомци сте грчких републиканаца. Показу- јете животну снагу Елинизма. Настављате дела од 1821, 1843, 1862 и 1909 године. Дано 1916 — 17 дивније је од свих осталих. Сагледајмо лернејску идру.

Ко ће одрећи уважење 1916 години, која је нагомилала не- бројне жртве на олтар Оци- бине, и ко се неће дивити Ели- низму због победе коју је од- нео против апсолутизма? Ко се неће очртати пред 200 хи- љада уставничких бајонета, који ће очистити нечистоћу и осло- бодити Србију, и који ће на- ставати историју слоге са Фран- цуском и Енглеском? А кад се

очисти грчка територија, 300 хиљада војника бориће се раме уз раме са Савезницима,

- Живео Елинизам!
- Живела Република!
- Живео Визизелос!
- Живели Савезници!
- Живела Србија! (Бр. 1924)

У истоме броју »Македонија«, у опису митинга, и води се и ово место из говора лекара Крићанина г. Зерваса:

»Треба на батољским плани- нама, раме уз раме са Србима, да угасимо њихову горчину због бешчашћа нашег бившег Краља.«

»Неологос«: Поводом најно- вијег сјајног успеха народне вој- ске, генералисим савезничке И- сточне Војске генерал Сарај походио је Председника Народне Владе г. Визизелоса и четито му на храбрости војске Народ- не Обране. У исто доба до- стазио му је релацију францус- ког генерала команданта . . . француске дивизије. Ево њених главних тачака:

»Операције грчке војске од 22 априла (5 маја) у вече из- вршеше су с полетом и одушев- љењем.

Капетани Кондилис и Палидис припремили су нападе са тач- ношћу и умешношћу. Јуриши су извршени у реду и с налетом. Официри и војници изде- тали су се у храбрости. Напади су извршени уопште без ијед- ног пуцња, већ само са ручним бомбама и на нож.

Укратко, својом храброшћу Грци су потпуно задовољили и доказали своју војничку вред- ност.

Предлажем да се капетани Кондилис и Палидис произведу за мајора“. (Број 110).

Пол Лви.

Немачка и Пољска Стање у Пољској

Женева, 6. маја.

»Журнал де Женеа“ од 5. маја публикује интересанте по- датке о стању у окупираној Пољској. Немачка политика у Пољској — вели лист — поста- је све више и више невештија а незадовољство се повећавља про- тив власти. Револуција у Пе- трограду и руска прокламација Пољацима поздрављене су оду- шевљено у Варшава где је цен- зура морала да дозволи публи- ковање целог текста. Државни је савет формулисао једну се- рију захтева тражећи нарочи- то право за Пољаке, да се сло- бодно крећу и додирују. Пош- није добио одговор он је обја- вио да је готов да да оставку. Залерзбик је изјавио да више воли да се повуче са положаја него да потпише емисију нове

марке чаји је курс принудан. Социјалистичка странка и де- мократска слуга одобриде су да њихови представници у државном савету поднесу остав- ке. Представници пољских се- цијалиста из Галиције држали су у Шгокхолму једну конфе- ренцију са делегатима из Пе- трограда и Варшаве.

У Русији

Накнадне појединости

Петроград. — Савет раднич- ких и војничких делегата при- редио је свечан дочек једној групи руских заробљеника, која се вратила из Немачке.

Приликом те манифестације, која је била у Тавридској па- лати, усред највећег одушевље- ња, један од тих заробљеника држао је говор и описао украт- ко политичку ситуацију у Не- мачкој

»Народ, рекао је он, великом већином има још поверења у Виљему II и Хинденбургу. Али, лако је констатовати, да то по- верење слаби сваки даном. На- пак чуди, што чујемо, где неки руски социјалисти верују ва могућност споразума са немач- ким »друговима“.

Нема »немачких другова« има само »великих и малих кајзера«, који су сви у служба милита- ризма и империјализма.

Од нашег повратка у отаџби- ну и после тешких и свирепих везоља и мука које смо под- носили код непријатеља, ми вам изјављујемо, да се руска слобода може обезбедити само коначним сломом немачког фе- удализма. Зато смо ми привр- женици борбе до краја. Живео рат!“

Петроград. — Немци на фрон- ту настављају покушаје да пре- говарају са руским војницима, али их ови одбијају енергично и с највећим презрењем. Последњих дана истицали су пла- кате: »Руси не нападајте. Ни ми нећемо нападати.“ Руси су одговарала из пушка на те замке.

Немци су последњих дана по- ллагали очевидно велику наду на резултате војничких конферен- ција у Манску, које су пак до- неле као лозанку акције — о- фанзиву.

Немачки аероплази бацали су памфлете, у којима су износи- ли, како је у Немачкој народни покрет, који потпомаже прекид непријатељства и предлаже пре- говоре за мир.

Аустријски и немачки војни- ци са белим заставама покуша- ли су да се приближе руским рововима, у пркос пушчанам

плотунима, којима су их Руси дочекивали. Неки су продрли до гвоздених жица и Руси су их

заробили. Они су изавили, да у Немачкој влада општа жеља за што скорим миром.

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 6. маја

Прекјуче су Енглези одбили један непријатељски против напад уперен против положаја које су они недавно освојили. На десној обали Вардара борбе са бојама; заузет је један нов бугарски ров. На српском фронту магла. У области Црне Реке и Битоља артиљериски дуел.

Француски коминике

Париз, 6. маја.

Немци су извршили препад код Оберва али је осујећен француском ватром. У Лорену француска је извидница продрла у непријатељске линије и разрушила многе заклоне. Јуче није било пешадијских сукоба. Артиљериска борба на већем делу фронта нарочито у области северно од Невила Сирмарживал, према мајору Моази и на сектору брда Корнијса.

Руски коминике

Петроград, 6 маја

На загадном фронту у правцу Ковска непријатељ је извршио интензивно бомбардовање са минама на наше ровове. У правцу Владимира Волинског у области Шелвова, непријатељска су оделења извршила напад изненада на положаје једног сектора али су одбијена пушчаном митраљеском и артиљериском ватром.

На осталом фронту пушкарање и активност извидница.

Енглески коминике

Лондон, 6 маја

Наше су трупе одбиле два непријатељска напада претпрошле ноћи северо источно од Армантијера. Непријатељ је претрпео губитке. Непријатељска активност артиљерије у близини Гаврела и Лана. Наша је артиљерија успешно тукла немачке одреде на друму Арис Камбре и северно од Фресноа а.

Адмиралитет. — Рано изјутра 2. маја једна аустријска е-

скадра, састављена од лакших крстарица, и потом појачана детројерима напала је на ливују шалуна у Јадранском Мору и успела да потопи 14 енглеских шалуна, на којима је према аустријским коминикима заробљено 71 лице посаде. Командант л. б. „Дартмут“, на којој је био и талијански вице-адмирал, помогнут „Бристолом“ и француским и талијанским детројерима пошли су у потеру за непријатељем. За све време гоњења била је жива артиљ. ватра, све до Котора, где су неки непријатељски ратни бродови изишли из пристаништа, да помогну своје крстарице. Наше лађе су се тада повукле.

Талијански авијатари, после борбе у ваздуху, напали су аустријске ратне бродове недалеко од Котора и они тврде, да је једна крстарица упаљена и да је се вратила у пристаниште Котора јако оштећена. Овим тога, оштећена је још једна непријатељска крстарица.

На своме повратку „Дартмут“ је погођен торпедом из сумарена, али је успео да се врати у пристаниште. Његова губици износе свега: 3 официра погинула, један официр и 4 мрнара нестала. Других жртава није било.

Румунски коминике

Јаш, 6 маја.

На граници западно од Молдавије непријатељ је бомбардовао у више маха ровове у долини Дефгане, Сланика и Олуза. Бомбардовао је такође село Храстрау, у долини Ојлуза употребљавајући загушљиве гранате Има жртава. На осталом фронту, артиљериска активност у области села Клиничести и Сураји. На Дунаву мирно. Непријатељски је аероплан бомбардовао станицу Аджуд.

Италијански коминике

Рим, 6 маја

У току прекјучерашњег дана наше су трупе утврдиле важне задобиве и положаје источно од Соче и воспоставиле саобраћај. Не-

пријатељ је поново извршио контра-напад али је наишао на одлучан и издржљив отпор наших трупа код Горице. Ноћу измеђ 3—4. маја, користећи се помрчином непријатељ је узалуд покушао да изненада нападне наше положаје код моста Бодр, Водиче и Гразиње. Ујутру, пошто је довео јаке резерве, непријатељ је поново сзуда своје напоре који су били јаки у зони Водиче и Гразиње. Под заштитом артиљерије наше италијанске је пешадија извршила против напад на непријатељске масе и опколила је противника на више места приморжавајући га да се преда. Број заробљених војника од 2. маја који су до сада избројани износи 6432 од којих су 143 официра. Још се није утврдио плеч. Јака артиљериска борба наставља се. Непријатељ је поново бомбардовао Горицу. Претпрошле ноћи један наш дирижабл бомбардовао је непријатељску позадину источно од Горице и вратио се читав.

ПАНГЕРМАНИСТИ И РАТ

Највеће признање немоћи

Женева, 6 маја

Немачки пангерманисти, који је план био да Немачка задобије превласт над целим светом и потчини човечанство своје утицају, почели су да спуштају све врше дурбин. Њихова штампа, која је са највећом надутости у првој години рата говорила о сјајном коначном триумфу пангерманизма, после великих немачких поразана Соми, предвиђајући неизбежност катастрофе, губи сваки даном све већма завојвачки апетит.

Тако „Манхајмер Фелксштајм“ коментаришући тон пангерманских листова пише: „Пангермански листови објављују чланке, који имају исти смисао: дати што је могуће мање изнутра (тј. се реформом) а одговорити што је могуће више на захтеве с поља. Али немачка влада зна, да не може избећи давање широк реформа у скором времену. Она зна такође, или бар треба да зна, да су и такви тилеви рата, као

их сада замишљају пангерманисти, апсолутно неостварљиви.“

Кад се овај чланак упореди са попуштањем пангерманиста у погледу превласти над светом, добија се јасно представа, до ког су степена морал и поуздање Немаца спали.

НА ЗАПАДНОМ ФРОНТУ

— Нови немачки неуспеси —

Лондон, 6. маја.

Дописник „Дејли Телеграф“ на француском фронту јавља, да непријатељ чини огорчеве напоре ради повраћања Реа и оног дела Билекура, који је изгубио код Кента. Последње четири недеље водиле су се ту упорне борбе и цео терен, био је покривен лешевима. Артиљ. акција била је сваког дана врло жива. Најмањи делови непријатељских линија бомбардовали су.

У среду је непријатељ изво напао на Ре, али без успеха; оставно је на терену безброј лешева. Непријатељ је противнападом одбачен коначно и отето му је још терена. Ре је сад потпуно у нашим рукама.

Дописник енглеске безжичне телеграфије јавља, да је прошла среда била најкобији дан за Немце на зап. фронту. Непријатељски противнапади сев. од Скарпе, и од Оли до Рез, као и на француском сектору сев. од Лефо Мил пропали су. Немачки губици ужасни су. Губитак Реа угрожава непријатељски бок код Гринданд Хила. Немци су да би задржали Билекур изгубили Ре. У среду се непријатељ концентрисао сев. од Скарпе у нади да поврати Ре, и дао је Енглезима теме прилику, да још дубље продру у Хилпбурггову линију сев. и зап. од Билекура. Сви положаји сев. од Скарпе, Ка и Ре у енглеским су рукама.

ПРИЗНАНИЦЕ ИЗ СРБИЈЕ

Финансиска Делегација добила је од Српског Друштва Црвеног Крста из Женеве оригиналне признанице о извршеним исплатама у Србији за суме положене код Делегације и позива ради пријема признаница следећа лица:

Аврамовић — Одовић Стевка, Адамовић Коста Андрејевић Велибор, Анђелковић Воја, Анђел-

ковић Војислав, Антић Петар (2) Антић Тоша, Аранђеловић Никола, Аранђеловић Ј. Тихомир, Атанасијевић Велимир, Бабић Милан, Бакић Милан, Богдановић Милан, Божиновић Јеврем, Бркић С. Драг. Бугарски Војислав, Бурмазовић Стеван, Васић Петриша, Васковић Заравко, Весовић А. Вјислав (2) Врсаловић Власта и др. Врсаловић Драгиша, Вујачић Ј. Коста, Вујичић Петар, Вукаловић Дишан Вучинић Војин, Вучковић Александар (2) Вучковић Миливоје, Газриловић Милан, Голубовић Јанковић и Манојло уч. Гошић Драгољуб, Грбић Драгутин, Грегоровић Боривоје, Грубић Стеван Димњановић Ј. Петар, Динчић Момчило, Демијо А. Јаков, Дедић Стеван, Докић Илаз, Драгашевић Велибор, Борђевић Влад. Борђевић Никола, Борђевић Филип, Борђевић Ст. Чеда, Букић Васа, Ерић Димитрије, Живановић Живко, Живковић Миливоје, Жикић Драг., Жилић Светозар (2) Златковић Александар Илић Милан, Илић Михаило, Изановић Коста, Јанковић Милутин, Јанковић М. Михаило (3), Јанковић Станислав, Јањић Јаша, Јовановић М. Аца, Јовановић Др. Бела Максис, Јовановић Боригоје (2), Јовановић П. Димитрије, Јовановић Љ. Михаило, Јовановић Стеван, Јеђињијевић Чеда, Јевтић Милош (2), Јевић Љубомир, Јакшић М. Миливоје, Југовић Ј. ван, Јуришић Пантелија, Којадиновић Алекса (2), Косовић Петар, Костић Милан, Крадохвил Емило, Крупежевић Влада, (2) Лукић Р. Миливоје, Максимовић Лазар (3), Марковић Велимир, Марковић Ј. Петар, Матовић Божја, (2) Матић Властимир, Матић Петар, Мацаревић Тихомир, Милић Драгомир (2) Миловановић Драг. Миливојевић Станоје, Атанасијевић Веља.

При пријему ових признаница Делегацији се има вратити признаница по којој је новац уплаћен.

За лица која се налазе на фронту те не могу лично примити признаницу, Делегација ће им испослати признаницу чим буду јавили своје садашње тачне адресе.

Бр. 11925. Из канцеларије Финансиске Делегације у Солуну, 5 маја 1917 год.

ФЕЛТОН

М. Ј. Аврамовић

ПАТРОЛА

Затра је био наређен напад. Ну, пре него што ће се тај напад сутра у зору извршити, потребно је било да се те ноћи сазна тачно место одакле су два бугарска митраљеза дејствовали с бока и сваки покрет наших предњих делова засипали ватром.

Команду чете, која је била напред, и која је имала задатак да сутра прва учини покрет, наређено је, да по сваку цену пронађе место митраљеза како би их наша артиљерија прецизно ватром или уништила или спречила да успешно дејствују.

Командир добар официр и сам

је знао за опасно место тих митраљеза, од којих ће његова чета у покрету имати доста жртава па можда ће утицати и на сам дух војника, и мислио је, на који ће начин пронаћи митраљезе.

Полсјај је био незгодан, а непријатељ пажљив и лукав, нарочито ноћу. Кад би се каквим сретним случајем дошло до једног заробљеника, место митраљеза би се могло брзо и сигурно сазнати.

Ну, време за комбинације није се имало, морало се радити брзо и успешно.

Командир је знао да за так-

ве извиђаје у патролу има сигурног подофицира Нареди да га доведу к њему и издаде наређење, да са два војника по сваку цену до половине ноћи донесе извештај и оцени тачно место митраљеза.

Поднаредник Тихомир би готов. Наређење је пало и има се без одлагања одмах извршити.

Ноћ је била мрачна као пакао а оријентација веома тешка. Поднаредник Тихомир знао је да је командир са пуно поверења на њега гледао. Знао је да му је задатак кроз ову мрачну ноћ тежак. Али од њега зависи можда сутрашњи успех и у питању су већи број живота његових другова; зато га је са пуно воље, неустрашимо и са највећом пажњом вршио.

Са своја два друга провлачио

се кроз мрачну ноћ једним потоком право једној групи стена, где је држао, да су непријатељски митраљези били намештени.

Одважно, али тихо и нечујно, без шума и шапата греди ли су право циљу. Непријатељски су ровови близу. Знала су да пред њима има и жице, готово до саме стене. Кад су се већ на тридесет корака подвукли, пузећи, стени, чекала су да отпочне клопарење митраљеза, који су ноћу и ако ретко дејствовали; а и се митраљез не појављује. Само по која пушка непријатељске са објавнице одјекне и опет мирно.

Јаданут се мре, рече, тихо шапатам поднаредник. Ако се мора, ја ћу вечерас, сутра, прекоситра. Смрти се никад нисам плашио. Бог ме чува, у његову

се помоћ и вечерас уздам. Ја ћу у његово име уз стену, ваљда ћу што приметити а ви ће те ме ту чекати. Имајте на уму наређење. До пола ноћи ми се са сигурним извештајем морамо вратити или овде умрети. Једно или друго, треће никако. Док се ја не вратим вас двоје одатле никуда, ма вас и живота стало. Само га језтивно не дајте.

Поднаредник и не заврши кад се лево од њих чуо шум.

Пст... Л. ж. даде знак поднаредник. Кроз ову ноћ, близу њих чуо се све ближе и ближе разговор и топот војничких цокула.

Непријатељска патрола од пет људи крећала се право к њима.

Три тела приљубила се уз земљу, поред једне мале стене

Дневне вести

Битлеска благодородност

Мајор господин Рајдаут, управник 29 те сталне битлеске болнице, која се налази на путу за село Керчекје, приредио је прекључе по подне у кругу ове болнице атлетске утакмице, уз суделовање музике наше Краљеве Гарде. Утакмице су испале на потпуно задовољство посетилаца.

И ако ова болница нема никакве везе са српским рањеницима и болесницима, племенити мајор г. Рајдаут, велики пријатељ Срба, и овом приликом је ту љубав испољио, јер је наредио да се арена са све четири стране украси српским тробојкама. По стршеним утакмицама, купљени су прилози од присутника за српске избеглице, који су били обилни; ни један посетилац није изостао, а да што не приложи овој хуманој сврси.

Наш војни делегат при енглеском штабу, артилериски капетан г. Јовичић који је био присутан овим утакмицама, захвалио је господину Рајдауту на његовој племенитости и видној пажњи према српским избеглицама. Господин Рајдаут одговорио је:

— Па за кога ћемо, ако не за наше Србе?

Америчка помоћ

Из Њујорка јављају: Билс је предло јуче маршалу Жофручек на 600 000 франка за француску ратничку сирочад.

† Радисав Митић

Радисав Митић суплент битолске гимназије преминуо је јуче пре подне у француској болници број 2. после кратког боловања, у својој 28 години. Сахрањив се данас у 3 часа по подне у Зејтвилику.

Пок. Митић родом је из Пирота, где оставља за собом породицу, која ће у њему вечно оплакивати доброг и примерног сина и брата. Покојник је спадао у ред наших највреднијих млађих просветних радња. Његова смрт представља осетан губитак за нашу просвету. Својом одличном спремом и неморним радом пок. Митић обећавао је да буде врло способан наставник и на нашој науци.

А ви деца не пуштају. Срце је само јаче куцало и чекало се.

Патрола до самих њих стиже. Чо се јасан разговор а јет прилика кроз ону помичину едаа су се назирале.

Много их помисли поднаредник у себи. Бар да су двоје и лако би се дошло до извештаја.

У том од оне патроле четворе продужише а онај петти гласно рече, да ће их он стићи, и мао је мало посла.

Онај остаде раскомоти се, остави пушку поред себе, док су она четворица већ даље извакли.

Поднареднику сину брзо мисао, — да је згодна прилика.

Онама даде знак, — први скочи и овог стеже за гушу и запуши му уста. Скочише и ова двојица, стегоше му руке и носе.

Његова прерана смрт потреше дубоко све оне који су га познавали. Нека му је вечан спомен! Бог да му душу прости!

Ухапшен шпијун

Из Сан Франциска јављају: Ухапшен је један немачки шпијун, који је покушао да у Калифорнији образује сумаренску базу.

Шеф генералштаба

Из Атине јављају да је влада одлучила да наименује пуковника Нидерса за шефа генералштаба. Пуковник је Нидерс сада командант дивизије у Јањини

Позориште.

Данас у суботу даје се у нашем Позоришту *Нели Розие* комедија у три чина написали, Паул Билан и Морис Канинан, превоо с француског Адам Мандровић.

Објава

Од 4. ов. мца издавање се новчана помоћ српским избеглицима у канцеларији Владених Комесара.

Помоћ ће се издавати од 8 до 11 и по и 16—18 часова и то овим редом:

- 4. маја од бр. 1—200
- 5. » » » 200—400
- 6. » » » 400—600
- 7. » » » 600 и даље

Сваки од избеглица дужан је понети за собом свој пасош. Само по овом утврђеном распореду помоћ ће се издати а ако би који од избеглица случајно или услед болести пропустио да дође одређеног дана према означеном броју нека се пријави 8. ов. мца јер му се пре неће његова помоћ моћи издати.

Из канцеларије Владених Комесара 2. маја 1917. год. Број 1978 у Солуну.

Позивају се

Да изволе предстати овом Консулату ради извесног саопштења: Г. Г. Ђорђе Тасић учитељ бр. 2296.

Сава Стефановић број 2288, Глигорије Стефановић учитељ бр. 2308.

Матеја Шуменковић учитељ бр. 2369.

Из Канцеларије Краљ. Срп.

Онај једник само је ћутао у плашен изненадно и гушио се под јаким рукама поднаредника.

Не оклевајмо, рече поднаредник шапатом Носимо га полако у рукама. — Напред.

И ползко, неприметно, кроз помрчину провлачили су се низ поток, три снажна човека са пленом у рукама, док онај бедник ни гласа није могао пустити, предао се својој судбини.

Кад су већ даље изивкли од непријатељских ровова а већ уморни, поднаредник рече, да се ту мало одморе. Ухваћена пусти изапрате му да ни гласа не пусти, јер оде глава.

Овај опзи у чијем је рукама и није ни речи проговорио, него кад су пошли даље ишао је с њима напред ћутећи.

Кад су стигли пред команди-

Генералног Консулата 4 маја 1917 год. Солун.

Урош Дикић, учитељ, да се сам лично јави или своју адресу оvd. Царинском делегату.

Захвалност.

Резер. пешад. капет. I кл. Тодор Пешћ прикупио је за плетарску радионицу Солунског Ивалид. Одреда 16 драхми и то од: капет. I кл. Илије Јелесића 2 драх. капет. I кл. г. Исидора Миленковића — 2 драх.; капет. I кл. г. Филипа Радомирковића — 2 драх.; капет. I кл. г. Игњата Мавчића — 2 драх.; капетан II кл. г. Радомир Целебџића — 3 драх.; и поручника г. Лазара Ј. Миловановића — 5 драх.

По налогу Господина Министра Војног, Саветско Одељење Министарства Војног изјављује приложницима захвалност на учињеним прилозима.

Из Канцеларије Свнететског Одељења Министарства Војног 4 маја 1917 год. ЛОБр. 9021 у Солуну.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Амстердам — *Аустријска је влада одложила отварање Рајсрата за 30 мај. Јављају да је Рајсрат расположен да задовољи захтеве немачких елемената у колико би они одговарали државним интересима.*

Париз. — *«Фигуро» пише: «У једној поруци упућеној последњих дана италијанском народу, генерал Кадорна, не обраћајући пажњу на оно што је мислио да ради непријатељ могао је да тврди да је италијанска војска на висини свога предузећа и да се може имати потпуно поверење у њену храброст и умешност. Италијанска офанзива која је отпочела доказује да врховни командант има право да рачуна на вредност својих трупа. Напад је у своме почетку и већ има у изобилју заробљеника и плена. Непријатељ се сачијно одупире али је најзад приморан да се повлачи.*

Капенхаген. — *«Толитине» јавља да су г. Г. Грузенберг и Винавер, два чувена адвоката, наименована за чланове руског сената. Д) сада Јевреји у Русији нису имали права на овакве полжње.*

Амстердам. — *Немачки листови публикују да је министар-*

ра, поднаредник рече: Господине капетане, наређење сам извршио и пре пола ноћи. Ево, извештаја пред нама.

Командир кад угледа зробољсоника зарадова се, али се чудљо како се до њега дошло. Тако, рече поднаредник, украли смо га испред њиховог нсса, и исприча целу ствар.

Командир д рнут овим ретким делом, загрли поднаредника и ону двојицу и упути их да се одмарају.

Заробљеник сутрадан у зору пре напада са наше осматрачнице показао је тачно место митраљеза. Наша их је артиљерија брзо нашла, тако, да су наши пешаци извршили јуриш, без да је митраљез непријатељски и један метак избацно и са врло мало жртва имао сјајан успех.

ство војно решило да испушће на фронт људе који су са службом у позадини. Њих ће заменила људи старијих класа, а нарочито жене.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај —

Солун, 6 маја

5 маја повремена артиљериска ватра и борбе предњих делова. Густа магла.

Италијанска офанзива

Париз, 6 маја.

Италијанска офанзива на фронту од 25 к. м. између јужног сектора Толмина и висува ист. од Горице развија се са пуним успехом. Трупe генерала Кадорне заузеле су положаје, који доминирају брдом Санто, Сан-Габриеле и Сан-Даниеле и више других важних стратегијских тачака. Оне сад нападају на плато Тернова, одакле непријатељска артиљерија штити наредовање на Карсу. (Радио)

Руски зајам

Париз, 6 маја.

Сједињене Државе дале су Русији зајам од 500 милиона долара.

Америчко — енглеска сарадња

Лондон, 5. маја

Сер Едвард Керсон изјавио је јуче, да му је стављена у задатак сарадња америчких поморских снага са енглеским нашим обалама. Ово је од великог значаја. Поморске снаге Велике Британије и Сјед Држава делаће заједнички и непрестано, све док непријатељ не буде савладач. Сер Керсон је изразио своје уверење о потпуном успеху ове заједничке акције. Тај догађај је од великог значаја и за стари и за нови свет, као и за историју односа ових двеју енглеских раса.

Пенлеве о ситуацији

Париз, 6 маја

Г. Пенлеве, министар војни дао је «Дејли Експресу» следеће изјаве: «Ја имам пуно пове-

Овај се успех у многоме приписао поднареднику и његовим друговима за који су предложени да се одликују.

Положај.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Живко Парић ковач из Пожаревца извештава своје родитеље да је жив и здрав и моли сестру Малицу да му се јави и стим путем.

Лазар Јовановић болничар извештава своје родитеље и сестру Стану Балканска ул. бр 43 да је жив и здрав са ујаком и Обрадом и да за њих ништа ве брину ујак и Обрад су у Француској моли да се чешиће јављају.

Катарини и Лепосави Раденковић Косовска Митгозица улица Мула Али бр. 10. Јаичица смо здрави Душко у Фран-

рење, да ће руска демократија поћи одлучно путем слободе и да ће против германског империјализма донети учешће свих својих снага, који имаће дух слободе дати силаа полет.

О ситуацији на зап. фронту изјавио је г. Пенлеве, да је сарадња англо-француске војске тако тесна, да она чиви, да постоји само једна англо-француска војска, а не енглеска и француска.

То је не само велики факат рата већ и јединствени израз тесног братства које ће у будућности делати за највеће добро цивилизације. Министар је додао: «Наш војници наставиће да врше притисак на немачке масе и да звају неочекиване ударе који ће најзад коначно сломити противнике.»

Генерали у Петрограду

Петроград, 6 маја.

Генерали Алексејев, Драгомиров и Брусиллов очекују се данас у Петрограду ради дискусије о војној ситуацији. (Радио).

Одлука руског народа

Париз, 6 маја.

Вести које долазе из Петрограда тврде да је руски народ одлучно да настави борбу до коначне победе. Про-визорна влада решила се да оствари циљеве које је себи поставила.

Један деманти

Петроград, 6 маја.

Агенција Вестник саопштава: Неки страни листови објавили су вести о некој тобожњој авархији у Владивостоку. Према рапорту команданта терџаве тамо влада потпуно ред и мир, све од како је оборен стари режим. Све те вести су кроз нетачне.

Конгрес

Петроград, 6 маја.

Јављају, да на конгресу у Петрограду, који је почео прекјуче учествују преко 700 делегата разних покрајина.

Лекар за унутрашње болести

Д-р Алексопулос К.

бив. лекар у скопљ. болници прима у своје стану, ул. П. Мелас 21, (близу Команде Места) од 8—10 и од 2—4 свакога дана.

Сиромашне српске избеглице лечи бесплатно.

Новац шаљемо редовно од вас смо добили извештај, од Добрице смо добили 3 карте, све вас воле и поздравља гаш Рака Радековић пошта XX Лазар Растић берберин Сењак Топчидер извештава своју фамилију да је жив и здрав и зашто му се не јављају, за њега да не брину.

Вељко Пашић кочичар јавља Јавчи Илићу Врање да је са Тодором жив и здрав и да јави својој баби Санди Арсе Стаменковића из Табужде да је карту њију добио и да је деда умро у Драчу 21 I 1916 г. За одговор преко поште бр. 999.

Б. анислав Д. Станковић обубар из Књажевца бр. поште XX Моли свог зета Сретена Николића кнез Данилова ул. бр. 8 Београд да га извести о његовима из Књажевца јер ни до данас за њих не зна ништа карту вашу примио је у жалости је заједно са вама за преминулу Жыку одговор очекује са нестрпљењем од вас.

НОВЕ КЊИГЕ

Ишле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:
Са српског фронта. Од Ђ. Ладревца. Цена 0'50 д.
На помоћу. Од Ива Ђипика. Цена 1'50 д.
Косово или Вој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.
Цвеће. Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.
Ружа. Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Божур. Српска читанка. Приредила: Љуб. Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити:

- 1) Код издавача Николе Л. Ђурића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, за коју се адресу треба обраћати и за распродају;
- 2) Код г. С. Стефановића цамшића, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;
- 3) У српској књижици М. Ристивојевића улица Ники 35 уз ресторацију Београд.
- 4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да купља претплату и врши поштинз.

ГОСТИОНИЦУ и КАФАНУ Битољ (Манастир)

преко пута Станице Железничке

Увели смо под закуп од 1. м. ј. и одпочели смо рад.

Равња је реновирана у свему по српском укусу.

Постарали смо се да набави о сдлична пића.

Отворили смо и српску кућу уређену по српском начину.

Примемо голте са издајом месечног кошта по погодби у или ван радње.

Молимо за посету

Димитрије Вучевић и Јован Југовић
Београђани.

СИНОВИ Г. А ЕРЕРА И КО ЛТД. СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна мушета Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Канро — Александрија — Солун

Најбоље и најукусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првм највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуваницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-р Арист. Христодулу

прима у својој клиници од 3 до 6 и по час. по подне.

Улица Егнатија бр. 314.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1.---
„ Гиубек	„	0.80
„ Јаки	„	0.65
„ Афрос	„	0.50

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито ведељом српска гјбаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ћулбастаја и пржена риба за доручак од 8 сати пра подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

Српско Трговачко друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победи бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Врши на својој благајни мењање — размену свих познатих монета по повољним дневним курсезима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — артрпоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своје студио, ул. престолонаследника Ђорђа бр. 35. — упоредно ул. са булеварем краља Константина.

Поткожна убризгавања Неокатварвала као и новог француског препарата „Галила“ противу сифилиса.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

† Милован Ј. Бојовић

резерв. пешад. капетан II класе

Хрбзо је погинуо 28. априла 1917 г. на Добром Пољу при изпаду са својом четом на средњи рид.

Славио је пао за ослобођење своје миле Отрчине, а сахрањен у Суботском у војничком гробљу 30. априла оставивши за собом вечито ожалошћену браћу, сестру, жену и троје ситно деце, који га у Србији жељно очекивају.

Слава ти драги, мој Миловане, и нека ти је лака српска земља у којој ти почивати.

ВЕЧИТО ОЖАЛОШЋЕНИ синовац Ђорђе, на служби у министар. војном.